

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 294

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 3 aprilie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI	
26. — Hotărâre referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind contracararea amenințărilor hibride generate de utilizarea migrației ca armă și consolidarea securității la frontierele externe ale UE — COM (2024) 570 final.....	2
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR	
28. — Hotărâre privind modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 111/2024 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților	3
D E C R E T E	
169. — Decret privind conferirea Ordinului <i>Meritul Industrial și Comercial</i>	3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 15 din 28 ianuarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) din Codul penal, precum și ale art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală	4–8

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE****referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu
privind contracararea amenințărilor hibride generate de utilizarea migrației ca armă
și consolidarea securității la frontierele externe ale UE — COM (2024) 570 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și ale art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/99 din 26.03.2025,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul României:

1. constată că baza juridică a comunicării este Codul Frontierelor Schengen, cu respectarea drepturilor fundamentale și a principiului nereturnării, dată fiind obligația statelor membre de a proteja frontiera externă a UE;

2. consideră, în acord cu poziția Ministerului Afacerilor Interne, că:

a) acțiunile de instrumentalizare a migranților în scopuri politice, care afectează, în mod deosebit, Lituania, Polonia și Letonia, pot avea implicații mai ample asupra întregii Uniuni;

b) alături de o presiune migratorie fără precedent pentru aceste state, aceste evenimente ridică provocări și riscuri securitare, generate și întreținute de abordarea și acțiunile autorităților din Belarus și Rusia;

c) protecția frontierei externe a UE trebuie să rămână o prioritate;

d) este esențială pentru contracararea acestor atacuri hibride creșterea capacității de reacție a statelor vizate;

e) utilizarea instrumentelor disponibile, în acord cu respectarea legislației în vigoare în ceea ce privește drepturile fundamentale, sprijinul operațional al agențiilor, precum și cel financiar acordat statelor vizate pot acționa ca o modalitate de descurajare a încercărilor viitoare de instrumentalizare a

migrației, prin demonstrarea unei capacități ridicate de răspuns a statelor membre, care conduce, intrinsec, la ineficiența acestor forme ostile de manifestare;

f) este necesară o abordare consecventă la nivel european față de țările ai căror cetățeni ar putea fi potențial instrumentalizați;

g) trebuie continuate acțiunile de informare corectă și de transmitere a unor mesaje imediate potențialilor migranți, care să descrie situația reală de la frontiera externă a UE și riscurile la care se expun dacă se angajează în trasee ilegale de migrațiune;

3. susține că, deși în cazul României un astfel de fenomen de instrumentalizare a migrației nu a fost încă înregistrat, potențiale riscuri de apariție a acestuia se mențin, date fiind poziția geografică a țării, precum și suportul constant pe care România l-a acordat Ucrainei odată cu începerea agresiunii armate ruse;

4. solicită și consideră utilă o informare permanentă din partea autorităților naționale responsabile cu monitorizarea evoluțiilor situației operative cu privire la amenințările de tip hibrid.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 31 martie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 111/2024
pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 41 alin. (4) și ale art. 43, coroborate cu cele ale art. 46 alin. (6), (8) și (11) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 111/2024 pentru aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1304 din 22 decembrie 2024, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— domnul deputat Căciu Adrian, aparținând Grupului parlamentar al PSD, trece de la Comisia pentru antreprenoriat și turism la Comisia pentru politică economică, reformă și

privatizare, în calitate de membru, în locul domnului deputat Ponta Victor-Viorel;

— domnul deputat Ponta Victor-Viorel, aparținând Grupului parlamentar al PSD, este desemnat în calitate de membru al Comisiei pentru industrii și servicii în locul domnului deputat Vușcan Voicu;

— domnul deputat Vușcan Voicu, aparținând Grupului parlamentar al PSD, este desemnat în calitate de membru al Comisiei pentru antreprenoriat și turism.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 2 aprilie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
CIPRIAN-CONSTANTIN ȘERBAN

București, 2 aprilie 2025.
Nr. 28.

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind conferirea Ordinului *Meritul Industrial și Comercial*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (3), art. 7 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 392/2004 privind Ordinul *Meritul Industrial și Comercial* și Medalia *Meritul Industrial și Comercial*, cu modificările ulterioare,

în semn de apreciere pentru cei peste 30 de ani de prezență pe piața românească, pentru contribuția semnificativă avută la consolidarea și diversificarea legăturilor economice dintre țara noastră și Statele Unite ale Americii, la atragerea de investiții, precum și la crearea de locuri de muncă, impunându-se drept un partener de încredere al comunității de afaceri din România,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul *Meritul Industrial și Comercial* în grad de *Ofițer* Asociației Camera de Comerț Americană în România/American Chamber of Commerce in Romania (AmCham România).

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
— interimar —
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

București, 3 aprilie 2025.
Nr. 169.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 15

din 28 ianuarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) din Codul penal, precum și ale art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana-Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) din Codul penal, precum și ale art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ioan Juravle în Dosarul nr. 5.428/314/2018/a2.1 al Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 10D/2020.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, referitor la dispozițiile art. 88 alin. (3) din Codul penal, întrucât autorul excepției compară textul de lege criticat cu alte norme din același cod, respectiv, ca neîntemeiată, în ceea ce privește dispozițiile art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume deciziile nr. 498 din 30 iunie 2016 și nr. 245 din 20 aprilie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 13 noiembrie 2019, îndreptată prin Încheierea din 23 decembrie 2019, pronunțate în Dosarul nr. 5.428/314/2018/a2.1, **Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) din Codul penal, precum și ale art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Ioan Juravle într-o cauză având ca obiect soluținarea apelului formulat împotriva unei sentințe penale.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 88 alin. (3) din Codul penal încalcă principiile constituționale privind egalitatea cetățenilor în fața legii și înfăptuirea justiției, întrucât exclud posibilitatea ca instanța judecătorească să aprecieze, în ipoteza săvârșirii unei noi infracțiuni intenționate în termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse, în ce măsură

se impun revocarea amânării și aplicarea pedepsei, respectiv executarea acesteia. Arată că, deși soluția de amânare a aplicării pedepsei este mai blândă decât soluția de condamnare cu dispunerea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei, regimul revocării amânării aplicării pedepsei este mult mai aspru decât regimul revocării celeilalte soluții. Astfel, în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere, dispozițiile art. 96 alin. (4) din Codul penal obligă instanța să revoce suspendarea numai în cazul în care pedeapsa stabilită pentru noua infracțiune este pedeapsa închisorii. Așadar, în situația în care se pronunță o soluție de condamnare la pedeapsa amenzii, revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere nu mai este obligatorie. În schimb, în cazul revocării amânării aplicării pedepsei, instanța judecătorească este obligată să dispună aplicarea și executarea pedepsei, ceea ce este de natură să creeze discriminare între inculpații cărora li se aplică soluția de amânare a aplicării pedepsei și cei condamnați cu privire la care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei. De asemenea, autorul excepției susține că dispozițiile art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală încalcă prevederile constituționale privind accesul liber la justiție și folosirea căilor de atac, întrucât permit numai unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluținarea cauzei în ultimă instanță, să solicite Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluținarea pe fond a unei cauze, iar încheierea prin care instanța de judecată respinge cererea unei părți de sesizare a instanței supreme în acest scop nu este supusă niciunei căi de atac.

6. **Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că dispozițiile art. 88 alin. (3) din Codul penal respectă prevederile art. 16 alin. (1) și ale art. 124 din Constituție, iar dispozițiile art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală pe cele ale art. 21 alin. (1) și (2) și ale art. 129 din Legea fundamentală.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2) și ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 88 alin. (3) din Codul penal, precum și ale art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, ultimele două texte de lege criticate fiind modificate prin prevederile art. 102 pct. 284 și 285 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 88 alin. (3) din Codul penal: „(3) *Dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei. Pedepsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni.*”;

— Art. 475 din Codul de procedură penală: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*”;

— Art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală: „(1) *Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbatere contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 475, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 475, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.*”

11. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii, ale art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, ale art. 124 referitor la înfăptuirea justiției și ale art. 129 privind folosirea căilor de atac.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 88 alin. (3) din Codul penal au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași prevederi din Constituție invocate și în prezenta cauză și față de critici similare.

13. Astfel, prin Decizia nr. 326 din 9 iulie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 999 din 4 octombrie 2024, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) din Codul penal, pentru argumentele reținute în paragrafele 33-46 din această decizie. Cu acel prilej, Curtea a reținut că dispozițiile art. 80-106 din Codul penal prevăd următoarele patru moduri de individualizare a pedepsei: renunțarea la aplicarea pedepsei (art. 80-82), amânarea aplicării pedepsei (art. 83-90), suspendarea executării pedepsei sub supraveghere (art. 91-98)

și liberarea condiționată (art. 99-106). Acestea reprezintă excepții de la regula executării pedepselor penale în regim de detenție și, respectiv, a plății sumei de bani reprezentând amenda penală, excepții reglementate de legiuitor în considerarea gravității reduse a faptelor prevăzute de legea penală săvârșite. Astfel, pericolul redus al faptelor ce constituie elementul material al laturii obiective a infracțiunii arată că pentru realizarea scopului pedepsei penale, acela de reeducare a persoanei condamnate și de prevenire a săvârșirii unor noi infracțiuni, nu este necesară executarea de către făptuitor a pedepsei penale potrivit regulilor generale, prevăzute la art. 56-64 din Codul penal, având eficiență renunțarea la aplicarea pedepsei sau dispunerea unei pedepse individualizate conform art. 83-106 din Codul penal. Cele patru forme de individualizare a pedepsei sunt reglementate gradual, în funcție de intensitatea efectelor juridice pe care le produc, respectiv de restrângerile pe care le presupun asupra exercitării drepturilor și libertăților fundamentale de către persoana condamnată, atât în cursul executării pedepsei, cât și ulterior momentului în care pedeapsa este executată. Așa fiind, legiuitorul a prevăzut, în mod expres, în cazul fiecărei forme de individualizare a pedepselor, condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a putea fi dispusă, lăsând, totodată, la aprecierea judecătorului dispunerea lor. De asemenea, sunt reglementate, în cazul fiecărei forme de executare a pedepsei penale, condițiile în care acestea se revocă sau se anulează, soluțiile de revocare sau de anulare fiind obligatorii pentru instanțe.

14. Prin Decizia nr. 326 din 9 iulie 2024, precitată, Curtea a reținut că amânarea aplicării pedepsei reprezintă un mod de individualizare a pedepsei ce poate fi dispus, conform art. 83 alin. (1) și (2) din Codul penal, în următoarele condiții: pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani; infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și b) din Codul penal sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității; în raport cu persoana infractorului, cu conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, cu eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și cu posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată; pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este mai mică de 7 ani, infractorul nu s-a sustras de la urmărire penală ori judecată și nu a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților.

15. Prevederile art. 88 din Codul penal reglementează condițiile revocării amânării aplicării pedepsei, această soluție fiind obligatorie în următoarele cazuri: dacă, pe parcursul termenului de supraveghere, persoana supravegheată, cu recredință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse; în cazul când, până la expirarea termenului de supraveghere, persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, în afară de cazul când persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu

intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen. Revocarea amânării aplicării pedepsei este facultativă dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă.

16. La rândul său, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi dispusă, conform art. 91 alin. (1) din Codul penal, în următoarele condiții: pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani; infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 din Codul penal sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității; în raport cu persoana infractorului, cu conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, cu eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și cu posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea pedepsei este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, condamnatul nu va mai comite alte infracțiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

17. În aceste condiții, dispozițiile art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal prevăd că nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată. Această limitare a aplicării suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie o aplicare a dispozițiilor art. 88 din Codul penal care stabilesc, în toate cazurile de revocare a amânării aplicării pedepsei, obligația instanței de a dispune executarea acesteia. Așa fiind, unul dintre efectele revocării amânării executării pedepsei este cel potrivit căruia pedeapsa penală a cărei amânare a aplicării constituie obiectul revocării nu poate fi individualizată conform art. 91 și următoarele din Codul penal, fiind obligatoriu să fie executată. Prin urmare, prevederile art. 91 alin. (3) lit. b) din Codul penal nu reglementează, în privința persoanelor care au fost condamnate anterior la pedeapsa închisorii mai mică de un an, o ipoteză juridică contrară celei prevăzute la art. 91 alin. (1) lit. b) din Codul penal, ci trebuie interpretate coroborat cu acestea din urmă, ele eliminându-le din sfera persoanelor care au fost condamnate anterior la o pedeapsă cu închisoarea mai mică de un an pe acelea care au beneficiat de amânarea aplicării pedepsei, formă de executare care, ulterior, a fost revocată.

18. Pentru aceste motive, prin Decizia nr. 326 din 9 iulie 2024, precitată, Curtea a constatat că sintagma „instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei” din cuprinsul art. 88 alin. (3) din Codul penal este clară, precisă și previzibilă, întrunind atât standardele de calitate a legii, cât și exigențele principiului legalității incriminării. Curtea a reținut că această manieră de reglementare a formelor de individualizare a pedepselor constituie opțiunea legiuitorului, fiind determinată de caracterul excepțional al acestora, de la regulile referitoare la executarea pedepselor penale, mai sus referit. În acest sens, prin Decizia nr. 250 din 25 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 18 iulie 2017, paragrafele 23 și 25, Curtea a statuat că, în actualul Cod penal, legiuitorul român are o orientare mai degrabă preventivă decât represivă, de vreme ce s-a optat pentru reducerea limitelor speciale de pedeapsă pentru mai multe infracțiuni, concomitent cu înăsprirea tratamentului penal al pluralității de infracțiuni;

legiuitorul a urmărit ca noul Cod penal să ofere și instrumente mult mai eficiente pentru individualizarea și sancționarea pluralității de infracțiuni, așa încât noul Cod penal răspunde unei puternice exigențe sociale, de a reglementa mai sever tratamentul sancționator al celui care repetă comportamentul infracțional. Potrivit expunerii de motive din proiectul de Lege privind Codul penal, într-un stat de drept, întinderea și intensitatea represiei penale trebuie să rămână în limite determinate, în primul rând, prin raportare la importanța valorii sociale lezate pentru cei care înfrâng pentru prima oară legea penală, urmând să crească progresiv pentru cei care comit mai multe infracțiuni înainte de a fi definitiv condamnați și cu atât mai mult pentru cei aflați în stare de recidivă. De aceea, limitele de pedeapsă prevăzute în partea specială trebuie corelate cu dispozițiile părții generale, care vor permite o agravare proporțională a regimului sancționator prevăzut pentru pluralitatea de infracțiuni; săvârșirea mai multor infracțiuni de către aceeași persoană demonstrează o perseverență pe calea infracțională a acesteia, așa încât sunt necesare sisteme de sancționare adecvate pentru asigurarea constrângerii și reeducării, iar reglementarea acestora trebuie să se facă respectând Constituția și supremația sa. Totodată, Curtea a reținut că individualizarea sancțiunilor de drept penal este, pe de o parte, legală — revine legiuitorului, care stabilește normativ pedepsele și celelalte sancțiuni de drept penal, prin fixarea unor limite minime și maxime ale fiecărei pedepse, care să corespundă în abstract importanței valorii sociale ocrotite prin săvârșirea faptei incriminate, iar, pe de altă parte, judiciară — pe care o realizează judecătorul în cadrul limitelor stabilite de lege. Curtea a subliniat importanța individualizării legale a sancțiunilor de drept penal prin aceea că legiuitorul nu poate să confere judecătorului o libertate absolută în stabilirea pedepsei concrete, întrucât ar exista riscul unei interpretări și aplicări arbitrare a pedepsei. Pe de altă parte, Curtea a apreciat că, în reglementarea sancțiunilor de drept penal de către legiuitor, trebuie stabilit un echilibru între dreptul fundamental, care constituie obiectul limitării impuse de sancțiune, și valoarea socială a cărei protecție a determinat limitarea.

19. Având în vedere aceste considerente, prin Decizia nr. 326 din 9 iulie 2024, Curtea a constatat că persoanele condamnate la pedepse cu închisoarea mai mici de un an, în privința cărora au fost dispuse amânarea aplicării pedepsei, iar apoi revocarea soluției anterior menționate, se află într-o situație diferită de cea a persoanelor condamnate anterior la pedepse cu închisoarea mai mici de un an, care nu au beneficiat de amânarea aplicării pedepsei, în cazul cărora se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, conform art. 91 alin. (1) lit. b) din Codul penal. Pentru acest motiv, prevederile art. 88 alin. (3) din Codul penal sunt în acord cu dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție. În acest sens, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa, că principiul egalității presupune reglementarea aceluiași regim juridic în cazul persoanelor care se află în situații similare și că acesta nu obligă la prevederea unor reguli identice în privința persoanelor aflate în situații diferite.

20. În același sens sunt și Decizia nr. 70 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 7 mai 2019, Decizia nr. 306 din 9 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1130 din 24 noiembrie 2020, Decizia nr. 522 din 15 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1108 din 22 noiembrie 2021,

Decizia nr. 570 din 22 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 26 ianuarie 2023, Decizia nr. 397 din 17 septembrie 2024*) și Decizia nr. 533 din 22 octombrie 2024, nepublicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data pronunțării prezentei decizii.

21. De asemenea, prin Decizia nr. 70 din 29 ianuarie 2019, precitată, paragraful 22, Curtea a mai reținut că maniera de reglementare a regimului individualizării pedepsei în cazul concursului de infracțiuni, săvârșit în ipoteza prevăzută prin textul criticat, nu este de natură să încalce dreptul judecătorului de a proceda la individualizarea judiciară a pedepsei în situația analizată, fiind determinată de aprecierea de către legiuitor a pericolului pe care îl prezintă pentru valorile sociale ocrotite prin legea penală săvârșirea de către persoana supravegheată a unei noi infracțiuni pe parcursul termenului de supraveghere. Pentru aceste motive, nu poate fi reținută încălcarea, prin dispozițiile art. 88 alin. (3) din Codul penal, a prevederilor art. 124 alin. (3) din Legea fundamentală.

22. În ceea ce privește dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, Curtea observă că și acestea au mai constituit obiectul controlului de constituționalitate în mai multe cauze, soluționate prin Decizia nr. 498 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 855 din 27 octombrie 2016, Decizia nr. 440 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 9 noiembrie 2017, Decizia nr. 636 din 17 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 17 ianuarie 2018, Decizia nr. 854 din 26 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 26 februarie 2021, Decizia nr. 590 din 30 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1109 din 22 noiembrie 2021, și Decizia nr. 595 din 30 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1217 din 22 decembrie 2021.

23. Astfel, prin Decizia nr. 590 din 30 septembrie 2021, precitată, paragrafele 14-18, Curtea a reținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constituie un mecanism juridic ce are ca scop unificarea practicii judiciare. Alături de recursul în interesul legii, acesta are menirea de a asigura crearea unei jurisprudențe previzibile în vederea scurtării duratei procesului penal. Spre deosebire de hotărârile pronunțate în recursul în interesul legii, hotărârile preliminare sunt pronunțate înaintea soluționării definitive a cauzelor, pentru a evita situația imposibilității producerii efectelor acestor hotărâri asupra cauzelor penale soluționate definitiv. Prin urmare, prevederile art. 475-477¹ din Codul de procedură penală preîntâmpină apariția unei practici neunitare în interpretarea și aplicarea legii de către instanțele judecătorești. Curtea a constatat că, astfel reglementată, procedura sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nu are valoarea unei căi de atac, ci a unui incident procedural prin care se soluționează o problemă juridică apărută într-un proces în curs de desfășurare. De altfel, introducerea de către legiuitor a mențiunii „în cursul judecății” în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală denotă intenția acestuia de a exclude judecătorul de drepturi și libertăți și judecătorul de cameră preliminară din sfera titularilor cererii referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile. Condițiile pentru promovarea unei astfel de cereri sunt, conform art. 475 din Codul de procedură penală, următoarele: de lămurirea chestiunii de drept vizate să depindă soluționarea pe fond a cauzei; asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat printr-o hotărâre prealabilă sau pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii;

chestiunea de drept avută în vedere să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. Referitor la obiectul sesizării, textul criticat prevede că acesta constă într-o problemă de drept de care depinde soluționarea fondului unei cauze penale. Totodată, Curtea a constatat că, asupra cererilor formulate conform dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție se pronunță, potrivit dispozițiilor art. 477 alin. (1) din Codul de procedură penală, prin decizii care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și sunt obligatorii pentru instanțe de la data publicării. Cu privire la titularii dreptului de sesizare, potrivit textului de lege criticat, Curtea a reținut că aceștia sunt completele de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor, învestite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță. Prin urmare, judecătorii nu pot sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unor hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. De asemenea, nu pot formula astfel de sesizări tribunalele, curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție, cu ocazia soluționării unor cauze în primă instanță.

24. Prin Decizia nr. 590 din 30 septembrie 2021, precitată, Curtea a constatat că reglementarea criticată reprezintă opțiunea legiuitorului, conform politicii sale penale, adoptată potrivit atribuțiilor constituționale prevăzute la art. 61 din Legea fundamentală și în marja de apreciere prevăzută de acestea. Acesta este și sensul dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, conform cărora „*competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. Referitor la accesul liber la justiție, Curtea Constituțională a reținut, în repetate rânduri, în jurisprudența sa, că acesta este pe deplin respectat ori de câte ori partea interesată, în vederea valorificării unui drept sau interes legitim, se poate adresa, cel puțin o singură dată, unei instanțe naționale (Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015). Însă, prin aceeași jurisprudență, s-a arătat că legiuitorul are competența exclusivă de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești (Decizia nr. 71 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 27 ianuarie 2009) și, totodată, că dreptul de acces liber la justiție nu presupune accesul la toate structurile judecătorești și la toate mijloacele procesuale prevăzute de lege, legiuitorul putând stabili reguli diferite, în considerarea unor situații diferite (Decizia nr. 129 din 6 decembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 23 mai 1996).

25. De asemenea, dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 245 din 20 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 700 din 15 iulie 2021, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, pentru argumentele reținute în paragrafele 15-19 din această decizie. Curtea a reținut că părțile procesului penal și persoana vătămată pot solicita instanței de judecată să sesizeze Înalta Curte în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, însă instanța are dreptul suveran de a aprecia asupra sesizării, nefiind obligată să motiveze respingerea cererii. Rațiunea soluției de nerecunoaștere a calității procesuale active a părților și a persoanei vătămate, în această procedură, este aceea că Înalta Curte de Casație și Justiție — chemată să pronunțe o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală — nu este la dispoziția părților și a persoanei vătămate, care ar veni să o consulte, ci răspunde, în mod necesar, instanței de judecată, întrucât aceasta are nevoie de

*) Decizia nr. 397/2024 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 28 ianuarie 2025.

rezolvarea de principiu a respectivei chestiuni din partea instanței supreme. Pentru acest motiv, instanța în fața căreia se solicită de către părți/persoana vătămată formularea unei astfel de sesizări poate arăta că respectiva chestiune de drept nu este una susceptibilă de interpretări diferite, fără să fie obligată să dezvolte motivarea, având în vedere că va motiva acest aspect în hotărârea pe care o va pronunța. În cazul în care completul de judecată apreciază însă ca fiind necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, aceasta se face, în temeiul dispozițiilor art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, după dezbateri contradictorii, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac și care cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 475, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

26. Prin Decizia nr. 245 din 20 aprilie 2021, citată anterior, Curtea Constituțională a reținut că, în cazul acestei proceduri speciale de asigurare a unei practici judiciare unitare, este aplicabilă teoria actului clar sau a actului clarificat, teorie dezvoltată în dreptul francez, care a fost adoptată și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile. Potrivit acestei teorii, instanța poate să nu formuleze o sesizare pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în cazul în care soluția chestiunii de drept poate fi desprinsă din jurisprudența anterioară sau atunci când aceasta este clară. Teoria actului clar (clarificat) poate sta atât la baza deciziei instanței de a nu sesiza instanța supremă pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, cât și la baza deciziei celorlalte instanțe de a nu suspenda judecarea cauzei dacă s-a formulat deja o sesizare pentru pronunțarea unei astfel de hotărâri, suspendare permisă de prevederile art. 476 alin. (4) din Codul de procedură penală. Astfel, Curtea Constituțională a statuat că lipsa unei căi de atac

împotriva încheierii prin care este respinsă o astfel de cerere de sesizare a Înaltei Curți nu este de natură să afecteze constituționalitatea dispozițiilor art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, deoarece stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. În acest sens, atât prevederile art. 129, cât și cele ale art. 126 alin. (2) din Constituție fac referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată urmând să fie prevăzute „numai prin lege”.

27. Așa fiind, Curtea Constituțională a reținut că nicio prevedere din Constituție nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în orice cauză și, cu atât mai puțin, cu privire la un incident procedural prin care se soluționează o chestiune de drept ivită într-un proces penal, chiar dacă de aceasta depinde dezlegarea pe fond a cauzei. În acest sens, prevederile art. 129 din Constituție stipulează că părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac numai în condițiile legii.

28. În același sens este și Decizia nr. 485 din 12 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 960 din 13 noiembrie 2018.

29. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 88 alin. (3) din Codul penal, precum și ale art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

30. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Juravle în Dosarul nr. 5.428/314/2018/a2.1 al Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că dispozițiile art. 88 alin. (3) din Codul penal, precum și ale art. 475 și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 ianuarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Oana-Cristina Puică

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcări actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

